

Wymagania edukacyjne. Klasa 1. Zakres podstawowy. Nowa edycja

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
1. Historia jako nauka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje definicję historii i prehistorii wymienia rodzaje źródeł historycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje źródeł historycznych i podaje przykłady źródeł każdego rodzaju przedstawia periodyzację dziejów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia problemy, jakie mogą się pojawić przy podziale dziejów wyjaśnia różnicę między historią a prehistorią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie historiografii na dowolnym przykładzie pokazuje, czego możemy się dowiedzieć ze źródła ikonograficznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie korzyści i trudności wiążą się z poszukiwaniem informacji z historii w Internecie wymienia nauki pomocnicze historii i wyjaśnia ich rolę przy poznawaniu dziejów
I. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu					
2. Cywilizacje starożytnej Mezopotamii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Mezopotamii i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia różne cywilizacje, które istniały w rejonie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia osiągnięcia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje i wyjaśnia zasady prawne zawarte 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego może być źródłem

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>przykładowe miasta sumeryjskie (Ur, Uruk)</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie i poprawnie posługuje się terminami: system irygacyjny, pismo klinowe, kodeks Hammurabiego 	<p>Mezopotamii (sumeryjską, babilońską, perską) w kolejności chronologicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje religię mieszkańców Mezopotamii 	<p>cywilizacji sumeryjskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób sprawowania władzy w cywilizacji starożytnej Mezopotamii przytacza zasadę prawną zawartą w kodeksie Hammurabiego 	<p>w kodeksie Hammurabiego</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje osiągnięcia cywilizacji starożytnej Mezopotamii poprawnie posługuje się terminami wymienionymi w celach 	<p>dziewiętnastowieczna wizja miasta Nimrud zamieszczona w podręczniku</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia bogów sumeryjskich i babilońskich wymienia inne niż w podręczniku osiągnięcia kultury sumeryjskiej i babilońskiej
3. Starożytny Egipt	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny starożytnego Egiptu z podziałem na Egipt Górny i Egipt Dolny wie, kim był faraon 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę społeczną starożytnym Egipcie wymienia uprawnienia faraona wymienia przykładowe osiągnięcia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję poszczególnych grup społecznych w państwie faraonów przedstawia osiągnięcia kultury egipskiej charakteryzuje religię egipską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia związki między religią, sztuką a władzą w starożytnym Egipcie (np. mumifikacja, piramidy, faraon jako syn boga) wyjaśnia, dlaczego w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie monarchii despotycznej porównuje monarchów despotycznych Mezopotamii z faraonem zna symbole władzy faraona i rozpoznaje

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych bogów egipskich 	kultury egipskiej, w tym pismo <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje gospodarkę egipską 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy sztuki egipskiej 	Egipcie kapłani mieli wysoką pozycję <ul style="list-style-type: none"> zna atrybuty przykładowych bogów egipskich 	wizerunki niektórych bogów egipskich
4. Dzieje i religia starożytnego Izraela	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Palestyny wymienia zasady judaizmu posługuje się terminami: judaizm, Tora, Arka Przymierza 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia dzieje Izraela związane z Mojżeszem, Dawidem i Salomonem posługuje się terminami: mesjasz, prorok, monoteizm, Talmud 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia dzieje Izraela związane z postacią Abrahama i niewolą babilońską posługuje się terminami: rabin, menora, synagoga, świątynia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia symbole ważne dla judaizmu i wyjaśnia ich rolę wyjaśnia różnicę między świątynią a synagogą posługuje się poprawnie wszystkimi terminami wymienionymi w celach 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego przez stulecia Żydzi żyli w diasporze
II. Świat starożytnych Greków					
5. Hellada i jej mieszkańcy	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy polis i 	Uczeń:	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>Półwyspu Bałkańskiego i opisuje jego warunki naturalne</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia niektóre cechy polis 	<p>wyjaśnia związek między jej powstaniem a warunkami naturalnymi panującymi na Półwyspie Bałkańskim</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia występujące w poleis ustroje 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ustroje poleis greckich definiuje pojęcie obywatela 	<p>arystokracji w polis</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia kto był obywatelem polis 	<p>świata greckiego po wielkiej kolonizacji greckiej</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli skutki wielkiej kolonizacji na skutki dla poszczególnych poleis, dla całego świata greckiego, dla innych ludów, z którymi zetknęli się Grecy charakteryzuje kulturę minojską i mykeńską
6. Sparta – państwo żołnierzy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Sparty (polis i ziemie przez nią podbite) wymienia organy władzy w Sparcie wymienia grupy społeczne w Sparcie i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe uprawnienia organów władzy w Sparcie charakteryzuje wychowanie spartańskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki między wychowaniem spartańskim a funkcjonowaniem polis charakteryzuje grupy społeczne występujące w Sparcie 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak wychowanie spartańskie wpływało na kulturę przedstawia rolę Likurga w historii Sparty uzasadnia, że w Sparcie panował 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób podejmowania decyzji na zgromadzeniu obywateli charakteryzuje pozycję obywateli w systemie

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>wskazuje, które z nich miały prawa polityczne</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie termin: spartańskie warunki 			ustrój oligarchiczny	<p>ustrojowym Sparty</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę geruzji w systemie ustrojowym Sparty
7. Ateny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Aten (polis i Attykę) wymienia organy władzy w Atenach w V w. p.n.e. wymienia grupy społeczne w Atenach i wskazuje, kto miał prawa polityczne w V w. p.n.e. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje demokrację ateńską w czasach Peryklesa wyjaśnia, w jaki sposób Perykles zachęcał obywateli Aten do udziału w życiu publicznym wymienia najbardziej znane zabytki ateńskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia reformy Drakona i Klejstenesa, które funkcjonowały w V w. p.n.e. charakteryzuje społeczeństwo ateńskie ocenia zalety demokracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje związki między rozwojem demokracji i kultury w Atenach ocenia wady i zalety demokracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję obywateli w systemie ustrojowym Aten porównuje pozycję obywateli w Atenach i Sparcie
8. Wojny w świecie greckim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Maraton, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia skutki ekspansji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia charakter wojen 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia polityczną i

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>Termopile i Salaminę</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojen grecko-perskich rozumie termin: falanga 	<p>perskiej w Azji Mniejszej</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie termin: hoplita 	<p>w świecie greckim</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia skutki wojen grecko-perskich 	<p>sytuację wewnętrzną w Grecji miały skutki wojen grecko-perskich</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co pozostało do dnia dzisiejszego z tradycji wojen grecko-perskich 	<p>militarną rolę Aten i Sparty w świecie greckim w V – IV w. p.n.e.</p>
9. Podboje Aleksandra Wielkiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Macedonię i tereny opanowane przez Aleksandra Wielkiego wymienia najważniejsze bitwy stoczone przez Aleksandra Wielkiego rozumie pojęcie: kultura hellenistyczna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę Związku Korynckiego wymienia przykładowe działania Aleksandra Wielkiego wobec ludów podbitych wyjaśnia pojęcie: monarchia hellenistyczna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności powstania Związku Korynckiego charakteryzuje politykę Aleksandra Wielkiego na podbitych terenach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia trwałość działań podejmowanych przez Aleksandra Wielkiego na Wschodzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Issos jest uważana za jedną z decydujących bitew w historii wyjaśnia, dlaczego Aleksander Macedoński jest uważany za jednego z największych wodzów w historii

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
10. Religia i kultura Greków	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych bogów greckich i ich atrybuty, rozpoznaje ich wizerunki wymienia najważniejsze poglądy Sokratesa wymienia przykładowe osiągnięcia kultury greckiej (przede wszystkim z dziedziny literatury) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje style architektoniczne i podaje przykłady zabytków architektury greckiej przedstawia formy kultu w starożytnej Grecji wymienia najważniejsze poglądy Platona i Arystotelesa i zna założone przez nich szkoły 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co przyczyniło się do rozwoju filozofii w starożytnej Grecji wymienia osiągnięcia starożytnych Greków przedstawia rolę teatru i igrzysk w życiu Greków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki sportu i teatru z religią starożytnych Greków przedstawia założenia stoicyzmu, epikureizmu i cynizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływy i motywy kultury greckiej w późniejszych epokach przedstawia wpływy kultury greckiej we współczesnym świecie
III. Imperium rzymskie					
11. Rzym – od królestwa do republiki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Półwysep Apeniński i Rzym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje warunki naturalne Półwyspu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy monarchiczne, oligarchiczne i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje początki Rzymu charakteryzuje kulturę Etrusków

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze urzędy republiki rzymskiej wymienia podstawowe grupy obywateli rzymskich 	<p>Apenińskiego i Półwyspu Bałkańskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia organy władzy republiki rzymskiej i ich przykładowe kompetencje 	<p>społecznej Rzymian</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ustroj republiki rzymskiej 	<p>demokratyczne w ustroju republiki rzymskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje mocne i słabe strony tego ustroju 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływ Etrusków na Rzymian wyjaśnia związek symboliki związanej z Rzymem z legendą o założeniu miasta
12. Ekspansja terytorialna Rzymu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary opanowane przez Rzymian przedstawia organizację terenów podbitych w Italii i poza nią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje armię rzymską wskazuje różnice w organizacji terenów podbitych w Italii i poza nią charakteryzuje położenie niewolników w Rzymie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny ekspansji terytorialnej Rzymu, biorąc również pod uwagę rzymskie pojmowanie wojny przedstawia wojny punickie wyjaśnia pojęcie imperium 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rzymskie podboje w okresie republiki, umieszczając je w czasie wyjaśnia przyczyny i skutki wojen domowych w I w. n.e. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje ekspansję Rzymu z wielką kolonizacją grecką charakteryzuje politykę wewnętrzną Juliusza Cezara
13. Cesarstwo rzymskie	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie rozrost imperium rzymskiego w okresie cesarstwa • wymienia najważniejsze cechy pryncypatu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ustrój cesarstwa rzymskiego w okresie pryncypatu • wyjaśnia pojęcie romanizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dojście do władzy Oktawiana Augusta i jego politykę • przedstawia ekspansję terytorialną Rzymu w okresie cesarstwa i umiejscawia ją w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia skuteczność polityki Oktawiana Augusta • omawia czynniki, które sprzyjały romanizacji • wyjaśnia termin: <i>pax romana</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rządy dwóch cesarzy z I – III w. i wyjaśnia, dlaczego ich rządy były, jego zdaniem, ważne dla cesarstwa rzymskiego
14. Religia i kultura Rzymian	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowych bogów rzymskich i ich atrybuty • wymienia budowle charakterystyczne dla Rzymu • wymienia przykładowych autorów rzymskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje religię i literaturę rzymską • wskazuje na specyfikę prawa rzymskiego (formułowanie norm ogólnych) • przedstawia funkcje budowli rzymskich (łuk triumfalny, akwedukt, termy) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wpływy greckie w kulturze rzymskiej • przedstawia cechy sztuki rzymskiej • wymienia twórców kultury rzymskiej i ich dzieła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie prawa rzymskiego • wyjaśnia różnice między igrzyskami greckimi a rzymskimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływy kultury rzymskiej we współczesnym świecie • ocenia wpływ kultury antycznej na późniejsze epoki

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
15. Chryścijaństwo w świecie rzymskim	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie przykładowe pierwsze gminy chrześcijańskie • wymienia zasady chrześcijaństwa 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w świecie rzymskim • przedstawia strukturę gmin chrześcijańskich 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Palestynie w okresie działania Jezusa • wyjaśnia przyczyny prześladowań chrześcijan przez władze rzymskie • przedstawia proces kształtowania się kanonu Pisma Świętego i zasad wiary (sobór nicejski) 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Palestynie w I w. n.e. • opisuje symbolikę związaną z chrześcijaństwem • przedstawia zmianę pozycji religii chrześcijańskiej w cesarstwie rzymskim w IV w. n.e. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sylwetkę cesarza Juliana Apostaty • wyjaśnia różnicę między męczennikiem a wyznawcą
16. Upadek cesarstwa rzymskiego na Zachodzie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie orientacyjny podział na część wschodnią i zachodnią cesarstwa 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny kryzysu cesarstwa w III w. • charakteryzuje reformy Dioklecjana 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między częścią wschodnią a zachodnią cesarstwa rzymskiego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wzrost znaczenia barbarzyńców w cesarstwie rzymskim • przedstawia konsekwencje 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek różnych plemion germańskich do cesarstwa rzymskiego w III – V w.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: tetrarchia i dominat 		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najazdu Hunów pod wodzą Attyli • przedstawia działania Odoakra 	
IV. Europa wczesnego średniowiecza					
17. Bizancjum	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar cesarstwa bizantyjskiego • przedstawia rolę Konstantynopola • przedstawia podział w religii chrześcijańskiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe zabytki sztuki bizantyjskiej • pokazuje na mapie obszary zajęte przez cesarza Justyniana • posługuje się terminem: schizma wschodnia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okres panowania cesarza Justyniana • przedstawia konsekwencje schizmy wschodniej • wymienia cechy kultury bizantyjskiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny schizmy wschodniej • ocenia zasługi cesarza Justyniana dla cesarstwa bizantyjskiego • wskazuje związki i wpływy cesarzy bizantyjskich w Kościele 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał spór o obrazy (ikonoklazm) w Kościele Wschodnim
18. Świat islamu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszary 	Uczeń:	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia organizację 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bitwa

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>opanowane przez Arabów</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia filary islamu wymienia dwa najstarsze odłamy islamu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność Mahometa wyjaśnia różnice między odłami islamu 	<p>polityczną i religijną światu arabskiego po przyjęciu islamu</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje kulturę arabską 	<p>Półwyspie Arabskim przed działalnością Mahometa</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia wpływ kultury arabskiej na kulturę europejską 	<p>pod Poitiers jest uważana za jedną z decydujących bitew w historii</p>
19. Narodziny i rozwój państwa Franków	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar monarchii frankijskiej za panowania Karola Wielkiego przedstawia dążenia Karola Wielkiego do odnowienia cesarstwa rzymskiego pokazuje na mapie postanowienia traktatu w Verdun 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia na mapie etapy ekspansji państwa Franków przedstawia organizację państwa Franków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Chlodwiga w kształtowaniu się państwa Franków przedstawia cały proces kształtowania się państwa frankijskiego podaje definicję monarchii patrymonialnej wymienia cechy renesansu karolińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje gospodarkę monarchii Karola Wielkiego uzasadnia, że państwo frankijskie było monarchią patrymonialną wyjaśnia, dlaczego mówimy o renesansie karolińskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Karol Wielki jest wymieniany jako jeden z prekursorów zjednoczonej Europy

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
20. Nowe państwa w Europie Zachodniej. Początki feudalizmu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar monarchii ottońskiej • charakteryzuje rządy dynastii ottońskiej i jej dążenie do odnowienia cesarstwa rzymskiego • wyjaśnia pojęcia: senior i wasal 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia ideę cesarstwa uniwersalistycznego Ottona III • wyjaśnia, dlaczego doszło do odnowienia cesarstwa na terenie Rzeszy • przedstawia hołd lenny i jego znaczenie • wymienia obowiązki wasala i seniora 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Anglii po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego • charakteryzuje drabinę feudalną (podział społeczeństwa) 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między systemem lennym a drabiną feudalną • poprawnie używa pojęć: hołd lenny, inwestytura, immunitet 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia związki Ottona III z cesarzami bizantyjskimi i wyjaśnia, jaki to miało wpływ na koncepcje polityczne Ottona III
21. Powstanie państw w Europie Północnej i Środkowo-Wschodniej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie pierwsze państwa słowiańskie i główne trasy wypraw wikingów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność św.św. Cyryla i Metodego • wymienia przyczyny ekspansji wikingów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia dlaczego św.św. Cyryl i Metody są nazywani Apostołami Słowian • przedstawia konsekwencje 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę pojawienia się Słowian w Europie • ocenia wkład św.św. Cyryla i Metodego w 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje kulturę ludów skandynawskich

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wie, kim byli św. św. Cyryl i Metody 		<p>wypraw wikingów</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces powstawania państwa węgierskiego 	<p>rozwój kulturalny Słowian</p>	
22. Papiestwo i cesarstwo	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia uniwersalny charakter władzy papieża i cesarza wymienia postanowienia konkordatu wormackiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny rywalizacji między papieżem a cesarzem wyjaśnia rolę konkordatu wormackiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny kryzysu w Kościele w X–XI w. posługuje się poprawnie terminami: symonia, nepotyzm, konkordat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób Kościół chciał się uniezależnić od władzy świeckiej charakteryzuje skutki sporu o inwestyturę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób rywalizacja między papieżem a cesarzem wiązała się z funkcjonowaniem państwa średniowiecznego wyjaśnia poglądy Innocentego III na wzajemne relacje między władzą cesarską a papieską

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Europa rozkwitu i schyłku średniowiecza					
23. Wyprawy krzyżowe i ich następstwa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar objęty wyprawami krzyżowymi • wymienia przykładowe przyczyny i skutki krucjat • wymienia przykładowych przywódców krucjat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Królestwo Jerozolimskie • wymienia przyczyny i skutki krucjat, dzieląc je na polityczne, gospodarcze i religijne • wymienia zakony rycerskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie państwo utworzone przez krzyżowców na Bliskim Wschodzie • wyjaśnia związki między sytuacją w Europie a poparciem dla wypraw krzyżowych • przedstawia rolę zakonów rycerskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje specyfikę czwartej krucjaty • przedstawia przenikanie się wpływów kulturowych między Wschodem a Zachodem w wyniku krucjat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek przykładowych władców bliskowschodnich do krzyżowców i chrześcijan • przedstawia stosunek ludności arabskiej do wypraw krzyżowych
24. Przemiany gospodarcze na wsi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w sposobie uprawy roli, które zaszły w XII w. • posługuje się terminami: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zmiany, które zachodziły w technice rolnej w XII–XIII w. • wymienia narzędzia, które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w technice rolnej wpłynęły na jej wydajność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rolę samorządu wiejskiego • wyjaśnia i ocenia konsekwencje rozwoju rolnictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym różniła się włość wczesnośrednio-wieczna od majątku z XII – XIII w.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>dwupółówka i trójpółówka</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe skutki rozwoju rolnictwa 	<p>przyczyniły się do rozwoju rolnictwa</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację chłopów (ich pozycję i obowiązki) 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia warunki życia chłopów wyjaśnia przyczyny kolonizacji 		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego władza wczesnośrednio-wieczna była samowystarczaln-a
25. Miasta w średniowieczu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny powstawania miast przedstawia organizację przestrzeni miejskiej definiuje termin: lokacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces powstawania i rozwoju miast charakteryzuje organizację wewnętrzną miasta (władze, organizacje rzemieślnicze) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje strukturę społeczną mieszkańców miasta wyjaśnia różnice w organizacji handlu lokalnego i międzynarodowe go przedstawia rolę cechów i gildii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia rolę miast w rozwoju gospodarki średniowiecznej poprawnie posługuje się terminologią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na współczesnym planie miasta pokazuje jego elementy związane ze średniowieczem; uzasadnia swoje decyzje przedstawia rolę Hanzy
26. Przemiany polityczne późnego średniowiecza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie zmiany polityczne, które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany polityczne w Europie XIV i XV 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zależności polityczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich okolicznościach odwoływano się

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>ekspansji Turków osmańskich</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe skutki ekspansji tureckiej w Europie 	<p>zachodzą w wyniku ekspansji tureckiej</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia znaczenie upadku Konstantynopola 	<p>w. , które zaszyły w wyniku ekspansji tureckiej</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady współpracy między państwami w walce z zagrożeniem tureckim 	<p>między państwami europejskimi w XIV i XV w.</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia współpracę państw europejskich wobec zagrożenia tureckiego w XIV i XV w. 	<p>w XX w. do bitwy na Kosowym Polu</p>
27. Społeczeństwo stanowe i kryzys późnego średniowiecza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje stan przedstawia strukturę społeczeństwa stanowego wymienia przykładowe przyczyny kryzysu gospodarczo-społecznego w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny i skutki epidemii dżumy w XIV w. przedstawia pozycję poszczególnych stanów w państwie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia konsekwencje kryzysu demograficznego z II poł. XIV w. przedstawia proces kształtowania się stanów wymienia przyczyny wystąpień chłopskich w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia możliwości awansu społecznego w XIV–XV w. przedstawia związki między kryzysem demograficznym i gospodarczym a wystąpieniami chłopskimi w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy monarchii stanowej przedstawia biogramy Filipa IV Pięknego i Jana bez Ziemi ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w powstawaniu monarchii stanowych

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Polska w X–XIII wieku					
28. Państwo Mieszka I i Bolesława Chrobrego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie granice państwa piastowskiego ok. roku 1000 • wymienia przyczyny chrztu Mieszka I • przedstawia okoliczności i postanowienia zjazdu gnieźnieńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny przyłączone przez Mieszka I i siedziby biskupstw i arcybiskupstwa • przedstawia wojny polsko-niemieckie za panowania Bolesława Chrobrego • przedstawia skutki przyjęcia chrztu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny przyłączone przez Bolesława Chrobrego • wyjaśnia rolę św. Wojciecha w budowaniu struktur kościoła w Polsce • wyjaśnia rolę koronacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co miało wpływ na kształt stosunków polsko-niemieckich za pierwszych Piastów • przedstawia rolę <i>Dagome iudex</i> • ocenia rolę chrztu i organizacji kościelnej w umacnianiu władztwa pierwszych Piastów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wyniki badań archeologicznych, które powiększają naszą wiedzę o początkach państwa polskiego
29. Kryzys i odbudowa monarchii wczesnopiastowskiej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie granice państwa piastowskiego ok. roku 1138 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces odbudowy państwa polskiego przez Kazimierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunki Kazimierza Odnowiciela, Bolesława 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia spór biskupa Stanisława z Bolesławem Śmiałym w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny kryzysu monarchii wczesnopiastowskiej

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy odbudowy arcybiskupstwa gnieźnieńskiego przedstawia ekspansję Bolesława Krzywoustego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany terytorialne monarchii wczesnopiastowskiej w czasie (straty terytorialne i odzyskanie utraconych terenów) przedstawia proces odbudowy arcybiskupstwa gnieźnieńskiego i wyjaśnia jego rolę w odbudowie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia, które działania Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego były ważne z punktu widzenia niezależności państwa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia konsekwencje i kontrowersje związane ze sporem Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem 	
30. Państwo polskie w dobie rozbicia dzielnicowego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny wydania statutu (testamentu) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny wydania statutu (testamentu) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia cele wydania statutu (testamentu) Bolesława Krzywoustego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia walki książąt piastowskich o władzę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czy zasady testamentu Bolesława Krzywoustego

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>przez Bolesława Krzywoustego</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie poszczególne dzielnice i wymienia ich pierwszych władców • pokazuje na mapie straty terytorialne Polski w okresie rozbitcia dzielnicowego 	<p>przez Bolesława Krzywoustego</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zagrożenia zewnętrzne państwa polskiego w okresie rozbitcia dzielnicowego • wymienia czynniki sprzyjające jednoczeniu ziem polskich w XIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia walki synów Bolesława Krzywoustego o władzę zwierzchnią • przedstawia ekspansję zakonu krzyżackiego w XIII w. i związane z tym straty terytorialne 	<p>zwierzchnią (Kraków)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ekspansję Mongołów i jej skutki dla ziem piastowskich • wyjaśnia, co i dlaczego sprzyjało jednoczeniu ziem polskich w XIII w. 	<p>były wyjątkiem, czy regułą w Europie Środkowo-Wschodniej</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunki książąt mazowieckich i kujawskich z Litwinami, Prusami i Jaćwingami • wyjaśnia ich wpływ na stosunki polsko - krzyżackie
31. Przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich w XII–XIII w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne postanowienia aktów lokacyjnych • wymienia przykładowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia organizację władz we wsiach i miastach lokowanych na prawie niemieckim • charakteryzuje układ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny kolonizacji na prawie niemieckim • wyjaśnia różnice między kolonizacją niemiecką a 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny kształtowania się stanów • przedstawia rozwój gospodarczy ziem polskich i wskazuje, jaką 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację ludności żydowskiej w Polsce XIII – XIV w.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		<p>przestrzenny miasta lokowanego na prawie niemieckim</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podział społeczeństwa na stany 	<p>kolonizacją na prawie niemieckim</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę cechów 	<p>rolę odgrywały w nim lokacje</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się poprawnie terminami wymienionymi w celach lekcji 	
VII. Polska w XIV–XV wieku					
32. Zjednoczenie Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie ziemie, które mieli pod swoim panowaniem Przemysław II i Władysław Łokietek w 1320 r. • wymienia skutki konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Władysława Łokietka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie za panowania Władysława Łokietka • przedstawia działania Władysława Łokietka w celu zjednoczenia ziem polskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działania Wacława II w procesie jednoczenia ziem polskich • wymienia problemy, z jakimi stykał się Władysław Łokietek, jednocząc ziemie polskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę koronacji w procesie jednoczenia ziem polskich z uwzględnieniem koronacji Przemysła II • wyjaśnia przyczyny problemów, z jakimi stykał się Władysław Łokietek, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką władzę na Śląsku mieli królowie czescy • pokazuje obszar Śląska, nad którym królowie czescy sprawowali zwierzchnictwo

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				jednocząc ziemie polskie	
33. Polska pod rządami Kazimierza Wielkiego i Andegawenów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie granice monarchii Kazimierza Wielkiego w roku 1370 • wymienia skutki konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Kazimierza Wielkiego • wymienia działania gospodarcze Kazimierza Wielkiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na mapie zmiany granicy polskiej w czasie panowania Kazimierza Wielkiego • charakteryzuje politykę wewnętrzną Kazimierza Wielkiego w dziedzinie administracji i prawa • wymienia postanowienia przywileju koszyckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-czeskie za panowania Kazimierza Wielkiego w kontekście jednoczenia ziem polskich i stosunków z Krzyżakami • przedstawia okoliczności objęcia władzy przez Ludwika Węgierskiego • poprawnie posługuje się terminem: Korona Królestwa Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, co było największym osiągnięciem i największą porażką Kazimierza Wielkiego • charakteryzuje rządy Andegawenów w Polsce • wyjaśnia, dlaczego monarchię Kazimierza Wielkiego nazywamy monarchią stanową 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie korzyści odniosła Polska z ekspansji na Ruś Halicką • wyjaśnia, dlaczego Ludwik Węgierski na Węgrzech uzyskał przydomek Wielki, a w Polsce jego panowanie jest oceniane źle

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
34. Pierwsi Jagiellonowie na polskim tronie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny unii w Krewie wymienia postanowienia unii w Krewie wymienia postanowienia I pokoju toruńskiego wymienia skutki drugiej unii polsko-węgierskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia skutki unii w Krewie przedstawia przyczyny i przebieg wielkiej wojny z zakonem krzyżackim wymienia postanowienia przywileju jedlnieńskiego-krakowskiego wymienia przyczyny drugiej unii polsko-węgierskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie za panowania Władysława Jagiełły wymienia postanowienia unii w Horodle wyjaśnia, czy unia w Horodle była w pełni unią personalną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia przywileju czerwińskiego wyjaśnia przyczyny wydawania przywilejów szlacheckich przez Władysława Jagiełłę przedstawia okoliczności powołania na tron Kazimierza Jagiellończyka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia innych kandydatów do ręki Jadwigi i wymienia powody, z powodu których zostali odrzuceni przez możnych polskich przedstawia rolę Pawła Włodkowica w sporze z Krzyżakami

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
35. Polska w późnym średniowieczu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar Prus Królewskich i Prus Zakonnych • wymienia postanowienia II pokoju toruńskiego • wymienia postanowienia przywileju cerekwicko-nieszawskiego i konstytucji <i>Nihil novi</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i przebieg wojny trzynastoletniej • przedstawia postanowienia przywilejów, które prowadziły do wzrostu znaczenia politycznego szlachty • przedstawia strukturę sejmu walnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę zagraniczną Kazimierza Jagiellończyka • przedstawia postanowienia przywilejów, które prowadziły do wzrostu znaczenia gospodarczego szlachty • charakteryzuje instytucję sejmu walnego i jego rolę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego ustrój, który powstał w Polsce, określamy mianem demokracji szlacheckiej • ocenia politykę zagraniczną Kazimierza Jagiellończyka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Elżbieta Rakuszanka jest nazywana matką królów • przedstawia rolę jaką odegrali za panowania pierwszych Jagiellonów: biskup Zbigniew Oleśnicki, Filip Kallimach, Jan Długosz
VIII. Kultura średniowiecza					
36. Kultura umysłowa wieków średnich	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy kultury rycerskiej • wymienia przykładowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy kultury średniowiecza • charakteryzuje nurt filozofii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę św. Tomasza z Akwinu w kulturze średniowiecza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę pisma w kulturze średniowiecza • ocenia zasięg społeczny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę uniwersytetów • charakteryzuje literaturę średniowiecza

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<p>dzieła literatury średniowiecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia gatunki literackie średniowiecza 	<p>średniowiecznej – scholastykę</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ klasztorów na rozwój kultury średniowiecznej wyjaśnia wpływ dworów na rozwój kultury średniowiecznej 	<p>oddziaływania średniowiecznej literatury</p>	<p>tworzoną w językach narodowych związaną z kulturą dworską i plebejską</p>
37. Sztuka i architektura średniowiecza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe zabytki romańskie w odniesieniu do swojego regionu wymienia przykładowe zabytki gotyckie w odniesieniu do swojego regionu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe cechy stylu romańskiego w architekturze wymienia przykładowe cechy stylu gotyckiego w architekturze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> w budowlach romańskich i gotyckich potrafi wskazać cechy stylu romańskiego i gotyckiego przedstawia zasięg terytorialny i czas trwania stylu romańskiego i gotyckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rzeźbę i malarstwo romańskie charakteryzuje rzeźbę i malarstwo gotyckie porównuje styl romański i gotycki, wskazując różnice między nimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia epokę, w której nawiązywano do stylu romańskiego i gotyckiego w architekturze charakteryzuje styl neoromański i neogotycki na przykładach
38. Kultura średniowiecznej Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy średniowiecznej kultury polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje podobieństwa między 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwój nauki polskiej w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między kulturą polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego mówimy o

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe zabytki sztuki i piśmiennictwa średniowiecznego z Polski wymienia najstarsze kroniki polskie 	<p>średniowieczną kulturą polską a europejską</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zabytki piśmiennictwa w języku polskim zna postaci Janka z Czarnkowa i Jana Długosza 	<p>średniowieczu i wyjaśnia rolę Akademii Krakowskiej w tym procesie</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę klasztorów i zgromadzeń zakonnych w rozwoju kultury średniowiecznej w Polsce wskazuje związki kultury polskiego średniowiecza z kulturą europejską 	<p>średniowiecza a kulturą europejską</p> <ul style="list-style-type: none"> zwraca uwagę na wyjątkowość niektórych zabytków sztuki średniowiecza w Polsce i wyjaśnia, na czym ona polega 	<p>Akademii Krakowskiej i Uniwersytecie Jagiellońskim</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia dorobek uczonych polskich wymienionych w rozdziale

